Verzia: 9. 4. 2019, 18:20

Pocta Burianovi

Aktuálna elektronická verzia scenára: www.tinotoons.eu/burian/ Aktuálna PDF verzia: www.tinotoons.eu/burian/PB.pdf

(Načítanie aktuálnej verzie CTRL + F5 (na PC). V mobile čistiť cache.)

Dr. Dosmej, riaditeľ
Mrzutá, zástupkyňa riaditeľa
Kyslá, dcéra Mrzutej
Chudý, herec
Lačný, mladý herec
Kulisák
Ružová, mladá herečka

Pre info:

Divadlo Vlastu Buriana bolo zavreté už od leta, resp. septembra 1944. 24. mája 1945 bol Vlasta Burian zatknutý a obvinený z kolaborácie s Nemcami. Na troskách divadla vzniká nové a chce sa zbaviť prisluhovačov. Král komikov sa stáva obeťou závisti a strachu.

Závodní výbor této scény ustanovil tzv. Divadlo kolektivní tvorby. Bývalý člen Divadla Vlasty Buriana Radovan Lukavský vzpomíná: "Nad vchodem byl stržený původní nápis a bylo tam napsáno - Divadlo kolektivní tvorby. Všichni ti, které tam Burian jako dobroděj vzal, tam byli shromáždění a psali žádost, aby byl potrestán jako kolaborant."

Vlasta Burian bol odsúdený formujúcou sa totalitou a bol rehabilitovaný až v roku 1994 po tom, ako Vladimír Just presadil znovuprejednanie jeho prípadu.

Dokonce jsem se zprvu domníval, že je vinen (mravně, nikoliv kriminálně), že umělec takového formátu je pod zvětšovacím sklem a neměl by si zadat ani v nejmenším s okupanty (nacisty jako komunisty, já mezi tím nedělám v podstatě žádný rozdíl). Teprve, když jsem se pustil do – téměř desetiletého – studia pramenů, archivních materiálů atd., prostudoval jsem dokonce kompletně všechny protektorátní Vlajky a Árijské boje, nenašel jsem s Burianem žádný rozhovor, žádnou "kolaborantskou" zmínku, na rozdíl od dlouhé řady českých herců a režisérů.

-Vladimír Just, Causa Vlasta Burian

Dosmej, Chudý. CaK Polní maršálek

(https://www.youtube.com/watch?v=eB9Ic5P6hFE&feature=youtu.be)

- **Dosmej** Excelence. Je nám opravdu neskonalou ctí, že jste ráčil náš stánek umění osobně poctít svou vzácnou návštěvou! Doufáme všici, že tu budete velmi spokojen.
- **Chudý** Doufám také. Prosím vás, a to divadlo, ja ho vidím, to bylo postaveno zde?
- *Dosmej* Ano, to už zde bylo postaveno.
- *Chudý* Hezky. To je zajímavé, ja se jim to povedlo, že zrovna hlediště, víte, dali proti jěvišti. To je ohromné, co? A jste s ním spokojený?
- **Dosmej** Právě jsem chtěl excelenci poznamenat, že nejsme docela spokojeni. Totiž mu máme soud se stavitelem tohoto divadla.
- Chudý Ále.
- **Dosmej** Ano. On nám totiž postavil divadlo pro osumset lidí a ono jich sem chodí jenom pětadvacet.
- *Chudý* Ále né..No to příjde. To bude, to bude..A co tady bylo dřív?
- **Dosmej** Tady byl stáj pro dobytek, Vaše excelence. Tady bylo skladište pro seno.
- Chudý A dobytek?
- **Dosmej** Zde. (ukazuje na divákov)

A dovolím si jěšte excelenci upozornit na zvláštnost v našem městečku. Totiž na nejstaršího občana, kterému v loni, v květnu, excelence, bylo 100 let! Je to pan František Flajšhanc.

- Chudý Prosím vás, a jak je možné, že dosáhl tak vysokého věku?
- **Dosmej** Totiž, abych se přiznal, pan Flajšhanc nikdy ve svém životě nevzal ani krapet alkoholu do úst. Nikdy.
- Chudý Safraporte! To víno dejte pryč!
- **Dosmej** Excelence, ještě si dovolím upozornit..totiž je to dost veselé..na bratra pana Flajšahnca, který je současně s ním živ. Tomu je sto osumnáct rokú!
- **Chudý** A ten tady není?
- **Dosmej** Ne ne excelence, ten sem nemúže ani přijít, já ho ani nezval. On je vod rána do božiho večera úplně ožralý.
- *Chudý* Dejte tam zas to víno klidně na stúl.

Scéna 1. Mrzutá, Kyslá, Dosmej

Odchod Chudý, príchod Mrzutá a Kyslá

Dosmej Súdružka Mrzutá, ja tu vidím pred sebou tie papiere a je to napísané naozaj per-fekt-ne!

Mrzutá Naozaj, súdruh riaditeľ? Všimli ste si to: "Roky sme trpeli v tieni hviezdy.."?

Kyslá Ja som ti to tam škrtla, mami. Teraz je to: "Živorili sme v tieni hviezdy..."

Dosmej Áno. To je naozaj dobré. Iba som premýšľal... vrhá hviezda tieň?

Kyslá To oni ho nazývali hviezdou. Vlasta Burian – Česká hviezda! Čechišer štern!

Dosmej Jawól! ...Chcem povedať, presne tak! Nemci ho milovali. NEMCI!

Kyslá Presne tak. Rehotali sa tým svojim typickým nemeckým smiechom. Všimli ste si, že Nemci sa smejú Chö Chö?

Dosmej Ále, škoda reči. Oni ani nemajú zmysel pre humor. Mojim hrám sa nezasmiali ani raz!

Kyslá Ale to bolo kvôli zlým prekladom, súdruh riaditeľ. Vaše hry, to je skvost českého humoru.

Dosmej Už roky to hovorím. Ale ani naši diváci sa na mne nikdy nesmiali.

Mrzutá Každý sa na vás vždy smial! Chcem povedať..to boli kolaboranti!

Kyslá A Vlasta Burian bol z nich najväčší. Predstavte si, mne vravel, že na to, aby som bola herečkou, je môj talent príliš prchavý.

Dosmej Toto že povedal? Vám? Ešte keby som vedel, čo znamená prchavý, normálne by ma to štvalo.

Mrzutá Mám strach, že aj herci tohto divadla ho mali radi, súdruh riaditeľ.

Dosmej Nehovorte!?

Mrzutá Ja Vám pošepnem, kto...

Kyslá Aj ten?

Dosmej Nuž tak teda... tých musíme presvedčiť, aby podpísali obžalobu. "Divadelný súbor, ktorý roky živoril v tieni hviezdy, berie svoj osud do vlastných rúk..." To ma až vzrušuje!

Mrzutá ÁNO, súdruh riaditeľ!

Kyslá Mami! Mysli na všetko to zlé, čo vojna priniesla. Všetok útlak, to znásiľnovanie..

Mrzutá ÁNO!

Dosmej Až tak ma to nevzrušuje. Viete... to, že ten Burian bol dobrý herec, to uznávam. Keby som ja mal také možnosti, ako on, tiež by som dosiahol vrchol.

Mrzutá Haha. To bez pochýb, pán riaditeľ.

Dosmej Ale tie peniaze, čo dostával za filmy! Kým iní dostali desinu, on inkasoval aj stovečku!

Kyslá Tisíc?

Mrzutá Tisíc?

Dosmej Áno.

Kyslá Mami, dobre sme to napísali. Tu nejde o závisť a o peniaze. Tu ide o to, aby sa každý talent mohol rovnako rozvíjať!

Mrzutá Tisíc???

Kyslá Ale my sme teraz Divadlom kolektívnej tvorby! Už nikto nebude vytŕčať nad ostatných.

Dosmej A mal vlastný tenisový kurt a osobného kuchára. Len si to predstavte!

Kyslá Každý dostane svoju šancu a bude dobre odmenený.

Mrzutá Mne dali za rolu tri stovky. A keby aspoň tisícku. Tebe koľko dali?

Kyslá Skončili hviezdy! Vyhasnú za mohutného potlesku nového, pokrokového diváka!

Dosmej Kuchár z hotelu Ritz varil čisto iba pre neho a manželku! Aj sedem chodov im varil.

Mrzutá V tomto novom divadle si musíme spravodlivo rozdeliť odmeny!

Dosmej Len aby to všetci podpísali.

Scéna 3. Lačný, Ružová, Kulisák, Chudý. U pokladny stál – hubička Odchod Kyslá, Mrzutá, Dosmej. Príchod Lačný, Ružová

Lačný Vy ste výnimočná, slečna Ružová. Nevravte, že nie ste! Ste veľmi nadaná.

Ružová Naozaj myslíte? Pani Mrzutá mi vravela, že na mňa čakajú dosky, čo znamenajú svet!

Lačný Na vás čakajú bozky, čo kvitnú ako kvet..

Ružová Chi chi

Lačný Vy máte minimálne dve úžasné vlastnosti.

Ružová Áno? Aké?

Lačný Noo..tak máte napríklad pusinku správne tvarovanú. Nežartujem! Začínajúca herečka ako vy musí zvládnuť vyslovovanie každej hlásky.

Ružová A ešte?

Lačný Máte... toto...máte javiskový hlas. Čosi o tom viem. Učil som sa od majstrov!

Ružová A ako dlho?

Lačný Veru hádam aj pol roka!

Ružová A čo je to, ten javiskový hlas?

Lačný Že vás každý začuje, aj keď iba takto šepkáte.

Ružová Že ČO??

Lačný	Naučím vás toKeď sa nadýchnetedobrezadržte dych	
	výbornea teraz povedzte niečo!	
Ružová	Halušky!	
	Vojde Kulisák a Chudý	
Kulisák	Ešte nikto nedošiel?	
Lačný	Čože? Aha. Sme tu sami, pán Kulisák. Boli sme sami, som chcel povedať.	
Kulisák	Musím namaľovať nový nápis. Tabuľa "Divadlo Vlasty Buriana" ide dolu! Budeme "Divadlo kolektívnej tvorby"	
Chudý	To je doba, čo? Zatkli pána Buriana Divadlo asi skončilo.	
Ružová	Divadlo hádam pôjde ďalej!	
Lačný	Musí ísť ďalej. Pána Buriana zajtra prepustia a hráme! A s Vami sa počíta, slečna Ružová.	
Kulisák	Vonku zatýkajú kolaborantov. Niektorým namaľujú hákový kríž na chrbát a potom takého človeka každý nakopne!	
	Au, človeče, čo ma kopeš?	
Chudý	Jáj, prepáč, zdalo sa mi, že máš čosi na chrbte.	
Lačný	Ale pán Burian ten predsa nebol s Nemcami. Keby ma tu nezamestnal, bol by som totálne nasadený.	
Ružová	To poznám. Totálne nasadený. Aj ocko bol v programe Totalajnzatc. Nejaká práca v zahraničí.	
Kulisák	Už sa vrátil domov?	
Ružová	Ešte nie. A ani nenapísal, ani pohľadnicu neposlal!	
Kulisák	Ja som si hneď myslel, že nemáte všetkých doma.	
Chudý	Na Vlastíka nič nemajú. To je len taká hystéria.	
Ružová	Ja som počulaVraj sa zdravil s nacistami zdvihnutou pravicou.	
Chudý	Hej. Hm. Poznáte Burianovu verziu nacistickeho pozdravu?	
Lačný	Nie	
Chudý	Takto vysoko skáče môj pes, keď prídem domov!	
Lačný	Dnes náš rozhovor nedokončíme, slečna Ružová. Ale rád vás uvediem do divadelných kruhov!	
Kulisák	Chudý, Lačný poďte mi pomôcť dal dole tú tabuľu.	
Ružová ostáva sama, vchádza Dosmej – scéna z filmu U pokladny stál (<u>https://youtu.</u>		

Rı be/BdsJc4tmZb0)

A teď mi dej hezkou pusinku Ružová Tady? Co kdyby nás někdo viděl? Kdo by nás tady viděl? Kdo by nás tady viděl? Počkej, abys byla Dosmej úplně klidná, tak to udělám takhle. (novinami ich zakrýva) Chudý vojde pre niečo Chudý No todle..to je..no fujtajbl. Dosmej Prosím..co..co to Ružová odchádza No fujtafl, že se nestyděj. Chudý Dosmej Prosím? Jaký fujtabl? Kdo se má stydět? Chudý To je hamba! No podívejte se, vážený pane, já vám něco poradím. Já kdybych Dosmej něco podobného viděl, a šel kolem, tak bych dělal, že nevidím nic. To bych udělal já. Chudý No jó..že se nestyděj! Dosmej No dovolte! Co je vám do toho? Chudý No dovolte, co je mi do toho? Tadydle, podívejte, čtěte..Pivovary hodlají od prvého tohodle měsíce opětně zdražiti pivo! Není to hamba? Dosmej Jó tak..tak vy jste hovořil o pivě? Chudý A o čempak jiným? Dosmej No né prosím. Já jsem se domníval, že jste chtěl mně a onu dámu zesměšnit. Chudý Ale mně je přece úplňe lhostejno, v jaký měně vám ta slečinka vyplácí nemocenskou podporu. Jen když vám to dělá dobře. Pane! Vyprošuji si podobné impertinence. To je dneska už podruhé, Dosmej co se setkáváme za podobně nepříjemných okolností. Chudý Áá..to je ten pán s tím prstíčkem! Dosmej Ano, s tím prstíčkem.. Chudý No tak teď už to nebolí, když to taková hezká slečinka pofouká. Co? Dosmej Pane! Dejte si pozor! Dejte si pozor! Chudý Někdo je za mnou, né? Né! Ale před vámi! Mám dlouhé prsty! Dosmej Chudý No teda mně se nemúže nic stratit. A ostatně, když máte dlouhé prsty, tak by jste báječně vohledával slepice! Dosmej Vážený pane, tak jenom tak kvuli vaší informaci, slyšel už jste někdy náhodou jméno gremiální rada Pěna? Chudý Nó bodejť né! To je pěknej bambula!

Dosmej

Dosmej Pane! Ten bambula stojí před vámi.

Chudý Tak jsem se přeci nemejlil!

Dosmej Ale to přestává všechno!

Chudý Já jsem si vás předtsavoval holohlavýho, a vy máte paruku!

Dosmej Pane, chcete aby mně ranila mrtvice?

Chudý Jestli to nedá velkou ránu, proč né?

Dosmej Tak dost! Dost pane! Já si zjistím, kdo jste zač!

Chudý No jo no jo

Dosmej Kdo se směje naposled..

Chudý Ten se směje poslední!

Dosmej Né, vážený pane! Ten se směje nejlíp!

Chudý To se pak ale nachechtáme!

Dosmej Dost. Dixi! Domluvil jsem!

Scéna 4. Všetci. Prehlásenie. Poľný maršálek.

Vojde Mrzutá a Kyslá s Ružovou

Mrzutá Tak čo, slečna Ružová! Trénovali ste prízvuk?

Ružová Áno, pani Mrzutá! Spasiba osvoboditelyam!

Mrzutá Ten prízvuk, na tom treba popracovať.

Kyslá Ásváábáaďiťééliam...

Dosmej Zvolal som vás, súdruhovia, aby sme prerokovali problém súdruha

Buriána. Kulisák a Lačný sú kde?

Vojde Kulisák a Lačný

Kulisák Hier!

Dosmej Gut!... chcem povedať...chárašó...dobre..

Mám tu vyjadrenie revolučného výboru nášho nového divadla.

Chudý Vy ste ten výbor?

Mrzutá Áno, my sme ten výbor!

Kulisák Takéto výbory sú teraz na každom rohu.

Chudý Včera som čítal vyhlásenie revolučného výboru pestovateľov mrkvy.

Ružová A čo vyhlásili?

Chudý Vojnu králikom!

Kulisák Vykopnutie krtkov!

Dosmej No tak! Naše vyhlásenie sa týka nového divadla, ktoré tu práve

vzniká.

Kyslá Ako mrkva slobody, ktorá sa urodí na kôpke starého prehnitého ho.. hodnotového sveta! Lačný Ja si nemyslím, že krtkovia idú po mrkve. Dosmej Nové vedenie divadla, totiž ja, pani Mrzutá a pani Kyslá, budeme radi, ak nikto nepretrhne svoje väzby na túto scénu. Napríklad hlúpymi vtipmi! Kulisák Tak divadlo vzniká a už máme nové vedenie? Kyslá Niektorí tu asi majú dlhé vedenie. Mrzutá Tu sa proste prečíta vyhlásenie a spoločný súhlas by stmelil celý kolektív! Chudý Tak to budeme musieť podpísať? Mrzutá Ale kdeže musíte?! Naopak, každý sa rád a dobrovoľne vymedzí voči.. koka..kolaborácii s Nemcami! Kyslá A navyše sám pridá niečo do obžaloby predošlého vedenia. Chudý Proti Vlastovi Burianovi? Kulisák Ja mám Vlastu rád! Vždy som sa skoro poondial, keď hral poľného maršálka.. Kulisák. Lačný a Chudý Zohrajú scénku z Poľného maršálka (scéna https://youtu.be/o9ENpSmV0B4) Chudý To zas byla jednou sekanice, co? Hergot! Krev stříkala, jako když plácá rukou do vody. Co pak pro mně to nic není, ale pro ty kluky, co se to budou muset učit ve škole na dějepisu! Kulisák Generál Bertiér hlásí čtyři tisíce zajatcú! Chudý Čtyři tisíce zajatcú...to je nějak málo, čtyři tisíce..Napsat! Čtyři tisíce zajatcú. Ďekuju Lačný Generál Mirra hlásí dvanáct tisíc zajatcú! Chudý Dvanáct tisíc, to už je lepší. Vidíte, takhle se měl pan generál tumlovat! Dvanáct a čtyri máme šestnáct. Ďěkuju. Kulisák Generál Žirár hlásí osum tisíc devět set zajatcú, dvě děla, stodeset feldflašek, jednu polní kuchyň s gulášem a jednu kapelu. To je správnej mužskej! Takhle se mi to líbí! Pište... Máme osum Chudý tisíc devět set..to je dohromady čtyriadvacet tisíc devět set zajatcú. Děkuju. Pozdravuju pana generála. Lačný Na severním úseku bylo zajato devadesát devět mužú. Chudý Devět a devadesát...tak to máme celkem.. čtyriadvacet tisíc devět set devadesát devět! Honem! Ještě jednoho chytit! Aby sme měli rovnou pět a dvacet tisíc. To je kvuli novinám, jenerálové, víte?

Mrzutá Skončili ste?

Dosmej Čítam... My, herci Divadla kolektívnej tvorby, ktorí živorili v tieni hviezdy, berieme svoj osud do vlastných rúk!

Kyslá Mami, to je fakt super!

Dosmej Nebudeme sa viac prizerať, ako sa kolaboranti stále tešia z priazne publika!

Kulisák To je hovadina...

Dosmej Týmto komediantom neprekážalo hrať pre nacistického diváka a požívať bohatstvo ľudu, kým naši súdruhovia trpeli pod čYžmami.. ČYŽMAMI?? Súdružka Mrzutá!

Mrzutá Boli to okované čižmy!...

Ružová ČYžmY!

Dosmej Teda čYžmami okupantov! Vlastimil Burián, bývalý riaditeľ tohto divadla, musí byť potrestaný za svoju pýchu, s ktorou robil komedianta v tieni go-ebel-ského...panoptika!

Kyslá Géébelskéého.

Lačný Gőőő-bel...

Chudý Ak je vám nevoľno, Lačný, na záchod!

Dosmej Navrhujeme vysporiadať sa s takzvaným 'Kráľom komikov'...

Mrzutá Už len králikom.

Kyslá Ha ha ha, mami. To bolo dobré.

Chudý Úžasný humor! Fakt.

Dosmej Pripájame osobné svedectvá o jeho zradcovskom konaní. Podpísaní Doktor Dosmej, Magistra Umení Mrzutá a kol.

Kulisák Kto to je?

Dosmej Kto?

Kulisák Kto je Akol? Tu nikdy nerobil nijaký Akol.

Dosmej Mrzutá, kto je Akol?

Kyslá A kolektív. My všetci, zjednotení pod zástavou slobody!

Dosmej Chce niekto niečo dodať a nadiktovať hneď?

Lačný Prosím, a to musíme? Je to nevyhnutné?

Mrzutá My si tu hlavne všetci musíme dôverovať. A byť jednotní.

Kyslá Divadlo je večné, herci nie.

Dosmej Tak teda? ... Niekto?

Chudý Ja!

Dosmej Výborne! Takže..?

Chudý Ja si myslím, že ten papier, ktorý ste práve prečítali, by ste mohli zrolovať do naozaj úžkej ruličky a strčiť si...

Mrzutá Tak toto teda..!

Dosmej Vidím, že nikto nemá žiadne svedectvo..

Budem očakávať s otvorenou náručou každého, kto by chcel

obžalobu vhodne doplniť. V mojej kancelárii.

Kulisák V kancelárii pána Buriana.

Mrzutá On má teraz kanceláriu na Pankráci, ha ha

Kyslá Ha ha

Ružová A kde sú tu kancelárie? Ja sa tu ešte tak nevyznám.

Lačný Tak v tom vám môžem pomôcť.

Mrzutá Ja vás rada prevediem zákutiami divadla, Ružová!

Kyslá Pán Lačný, vy môžte odprevadiť do kuloárov mňa.

Ružová To viem kde je! Tretie dvere naľavo!

Mrzutá Tak poďme. Práve od našej omladiny sa očakáva, že zaujme správny

postoj.

Scéna 5. Chudý, Kulisák. Přednosta stanice

Ostanú Chudý a Kulisák, zahrajú scénu z filmu Přednosta stanice (scéna https://youtu.be/PWVbYVEZV g)

Chudý Co je to?

Kulisák A jéje

Chudý Tady něco cinklo!

Kulisák No to se rozumí, že cinklo! Vždyť tady máte telegrám, né? Telegraf

vás volá!

Chudý Teď z večera?

Kulisák No to se rozumí! No prosím..

Chudý A jéje, kdo to sem dal, todle?

Kulisák Co.

Chudý Todleto..hele jak to odskakuje!

Kulisák No to vím, copak jsem nikdy neviděl telegraf? No tak, prosím!

Přijmete telegrám!

Chudý Co?

Kulisák No abyste přijmul telegram!

Chudý Přijímám!

Kulisák Ale no tak, prosím vás, kolego!

Chudý Vy to neznáte?

Kulisák Znám..tak ale už jsem zapoměl..

Chudý Co je to tady.

Kulisák No tak, prosím, nežertujte Chudý Tečka tečka čárka tečka tečka... Kulisák Nechte toho, nechte toho! Pane kolego! Tak k věci. Copak vám ohlašují? Patrně to je nákladní vlak, že? Chudý Jo! Tadyhle! POZOR, NÁKL. V. Kulisák A co? No tak dál! Jaký? Chudý Vlak je hrozně dlouhý..každej myslí, že už je konec a eště tam vzádu.. Kolego, tak přece nebudete počítat vagóny! Odpovězte na ten Kulisák telegram! Chudý Co se týče toho vlaku.. Kulisák Ale no tak! Odpovězte! Chudý Ne, to ne. Proč? Chudý Já s ním nemluvím. Jednou mi poslal lokomotívu uhlím napřed. A to se nedělá! Scéna 6. Kyslá, Lačný. Odchod Chudý a Kulisák. Príchod Kyslá, Lačný

	Outhou Chany a Kansak. I richou Kysia, Luchy
Kyslá	Tak len poďte ku mne, holúbok. Tu sa usadíme v šatni.
	Dnes je rušný deň, však?
Lačný	To áno. Dejú sa veci!
Kyslá	Mierové časy vedia byť tak vzrušujúce, hm?
Lačný	Pán Chudý vravel, že pána Buriana zavreli medzi náckov. To je hrozné!
Kyslá	Som si všimla, že ste sa ujali našej novej kolegyne, slečny Ružovkastej
Lačný	Ružovej.
Kyslá	My mladí herci máme v tomto divadle veľkú budúcnosť.
	No nedívajte sa na mňa tak, ten váš pohľadchi chivy tu budete hrávať milovníkov!
Lačný	Tak to neviem.
Kyslá	No koľko rokov by si mi tak hádal? Tykajme si, sme skoro rovesníci.
Lačný	Ja si netrúfam, pani Kyslá.
Kyslá	Tykať, alebo hádať?
Lačný	Ale je krásne počasie tam vonku. Aj keď sa dejú tie smutné veci.

No tak, nezahováraj, trdielko! Koľko mám rokov?

Kyslá

Lačný (kašle) Štyridsať?

Kyslá Prosím?

Lačný Tridsaťse...

Kyslá Dvatsaťsedem! Presne tak!Prejdime k veci! Každý musí zaujať jasnú polohu.

Lačný Tak sa posadíte naproti mne, prosím?

Kyslá No dobre... Dnes sa píšu dejiny, súdruh Lačný.Treba si nájsť svoje miesto na správnej strane barikády.

Lačný Už ich rozobrali. Ale ešte niekde pri Rozhlase nemohli prechádzať ani motorky.
 Pozn. Barikády Pražského povstania (5.-8. máj) mohli byť na konci mája už odstránené, je dosť možné, že nie tak celkom.

Kyslá Barikády sa stavajú odznova, súdruh Lačný. Už budeme navždy na nich stáť a brániť mier voči kradmým prisluhovačom nacizmu.

Lačný Pán Burian nebol kolaborant, pani Kyslá. Ozaj nie.

Kyslá Prečo tomu tak tvrdohlavo veríte?

Lačný Komu a čomu sa dá dnes veriť?

Kyslá Žijeme v slobode. Treba sa rozhodnúť.

Lačný Keby mi nedal rolu, bol by som sa ocitol na nútenej práci.

Kyslá Ja viem, že ste mu vďačný. Ste loajálny a to sa mi páči. Naše nové divadlo by vás nemuselo stratiť...

Lačný Pána Buriana určite oslobodia! Znova budeme spolu hrať.

Kyslá Viete, súdruh Lačný, budúcnosť sa nedá presne predpovedať. Stavíte si niekedy na futbal?

Lačný Jasné! Ja som Sparťan! Aj pán Burian bol. Vedeli ste, že bol brankár za Spartu aj za Sláviu?

Kyslá Nevedela. A keď si stavíte na víťazstvo svojho mužstva, nikdy s istotou neviete, kto vyhrá.

Lačný To nie.

Kyslá Ale občas sa stáva, že výsledok sa dá uhádnuť. Jedno mužstvo je jasne slabé a bolo by doslova šokujúce, ak by vyhralo.

Lačný To hej. Keď na Spartu v štyridsiatom treťom – to tam pán Burian trénoval brankárov – prišli Nusle, nemali šancu!
 Pozn.: 12. kolo, 1943 Sparta-Nusle 6:2

Kyslá No..a my tu máme pred sebou jeden taký zápas, súdruh Lačný.

Lačný A kedy? Nusle prídu?

Kyslá Vy mi nerozumiete. Na jednej strane stojí víťazná mierová armáda. Je rozhodná a tvrdá v útoku a pevná v obrane.

A potom je tu roztrasené mužstvo starého sveta, súdruh Lačný. Vlastne už prehralo a čaká na milosrdný posledný gól do vlastnej siete.

Lačný Chápem.

Kyslá Ako si stavíte, súdruh Lačný?

Lačný Čo mám urobiť?

Kyslá Iba dosvečte, že pán bývalý riaditeľ hostil vo svojej vile nacistických dôstojníkov.

Lačný Ja som o tom iba počul. Pán Burian si z nich robil srandu a nemal ich rád...

Kyslá Ja som to pre vás už spísala. No tak! Je to ako keď máte scenár, a ani to nie. Stačí podpísať.

Lačný Budem sa hambiť...

Kyslá Ste nadaný herec, súdruh Lačný. Toto je vaša najväčšia rola.

Lačný Ja neviem..

Kyslá Herec..naozaj veľký herec zohrá svoju úlohu aj na javisku dejín. Aby spoločnosť dosiahla očistenie.

Lačný Ja nemám ani pero..

Kyslá A aby on sám mohol hrať ďalej.

Lačný Podpíše

Scéna 7. Chudý, Dosmej. Scéna Funebrák

Chudý Poklona úctivá

Dosmej Co tady chcete?

Chudý Prosím, pane inspektore, já jsem zde kvúli té zraženině.

Dosmej Jo voni vás poslali z tý mlíkárny.

Kde máte mlíko?

Chudý Mlíko?

Dosmej Ano, kde máte mlíko?

Chudý Jsem já nejaká mlíkářka, nebo co? Že bych měl mít mlíko?

Dosmej Do toho nám nic není. Já chci vědet, kde máte to mlíko!

Chudý Je to tady Ředitelství státní dráhy anebo Mlíčná dráha?

Dosmej To se ví, že státní dráha!

Já chci vidět Vaše mlíko, už jsem to řek! Vaše sražený mlíko!

Chudý Sražený mlíko. Tady je sraženina!

Dosmej Kde?

Chudý Tudle.

Dosmej Jo voni vám to nalili do bot? Proč to nemáte ve džbánku?

Chudý Chromou nohu ve džbánku? Kdes to viděl, Štěpánku?

Já tady nejsem kvúli žadnemu mlíku, já jsem tady kvúli smrtelnýmu zranění, které jsem utrpěl ve zrážce vlaku u Vrňan.

Dosmej A vy jste tomu smrtelnýmu zranění nepodleh?

Chudý Podleh!

Dosmej A jak to že jste tady?

Chudý Taky koukám.

Dosmej Proč s tím vúbec lezete sem? Proč s tím nejdete k doktorovi?

Chudý Já jsem s tím u lékaře byl. Doktor se na to podíval a povída "Jděte s tím tadyhle sem, jako k vám a tady že dostanu bolestný.

Dosmej Aha. To je něco jinýho. Sepíšeme protokol! Vaše jméno!

Chudý Moje jméno zní...

Dosmej To se neví jestli zní.

Chudý Náhodou zní.

Dosmej To se neví jestli zní. Vaše jméno!

Chudý Éé..já se zuju..

Dosmej Nezouvejte se a řekněte mi vaše jméno!

Chudý Boleslav.

Dosmej Boleslav Stará nebo mladá?

Chudý Já mám radši mladší.

Dosmej Já se neptám, co máte radši, já se vás ptám, jestli je tá Boleslav stará

nebo mladá?

Chudý Já se jmenuji Boleslav. To je křestní jméno! Jako je třeba Langhans

Ateliér!

Dosmej Tak píšu Boleslav Langhans!

Chudý Já nejsem žádnej Boleslav Langhans! Moje jméno je Boleslav

Hnipírdo.

Dosmej Boleslav Hnipírdo. A jak múžete člověče s tak blbým jménem lízt

do vlaku?

Chudý Kvúli vám ho nechám utíkat vedle vagónu!

Dosmej Narodil jste se?

Chudý Ano. To je jasné že jsem se narodil. Snad si mě někdo nevymyslel!

Dosmej Kde jste se narodil?

Chudý Dobrotivý okres Praha.

Dosmej Kde bydlíte?

Chudý Jéžiš jak se ta ulice jmenuje? To byl nějakej francouzkej jenerál.

Dosmej Francouzkej generál...To já budu vědět!

Chudý Tak nějak vod F

Dosmej Vod F...Hofenštoková!

Chudý ČturidsetDva

Dosmej Tak mi povězte, jak to bylo s tou srážkou? Ja jste k tomu přišel?

Chudý Prosím, pane přednosto, já jsem k tomu nepřišel. Mně k tomu dovezli.

To bylo takhle. Sedím doma a spravuji si rádio. Najednou přijde listonoš – totiž my zvonek nemáme, ale koukal jsem, že někdo zvoní.

Dosmej Jak múžete koukat, že někdo zvoní?

Chudý My máme takovou díru vod suku a jakmile k nám někdo chce zazvonit, prostrčí takhle prst a my vidíme, že někdo jde.
 Listonoš mi přinesl telegram. Tam stálo: ,Milý synu, aby jsme měli

psinu, přijeď k nám na fajv o clock vepřový"

Dosmej Tak to jsou docela obyčejný praseči hody, že ano.

Chudý No já jsem vás nechtěl urazit, pane přednosto.Tak já se vydal ke dráze. Tam jsem sebral dva kufry.

Dosmej Vy jste sebral dva kufry?

Chudý Tak tam stáli tak já jsem je vzal a odevzdal. Do šatny. A přijdu ve vlaku k tomu pánovi, co tam štípe ty lístky. Povídám "Co je to támhle?"

Zrovna tak jako vy se tam podíval a já jsem přeběh koleje.

Dosmej Aha, Přeběh koleje. No tak dál?

Chudý A teď jsem skočil do vlaku, poněváč on byl v pohybu.

Dosmej Á..vy jste skákal do vlaku, když by v pohybu! Píšu "Vlak by v pohybu, on doň skákal."

Chudý Toho jsem neviděl, toho Ondoně. Já jsem skákal na mý straně sám.Třeba Ondoň skákal z druhý strany.

Dosmej Jakej Ondoň?

Chudý Já nevím, vy říkáte.

Dosmej Ale né. To já myslím vás! Rozumíte? Když napíšu tady on doň, to je jako "vy on doň jste skákal".

Chudý Tak já jsem Ondoň?

Dosmej Vy jste Ondoň.

Chudý Ale já jsem také Hnipírdo přitom jěště..

Dosmej Ale to já vím, ale vy jste Hnipírdo on doň skákal, né?

Chudý Ondoň Hnipírdo Skákalné? Jako je odbytné, tak je skákalné?

Dosmej Ale žádné Skákalné, vu jste Ondoň Hnipírdo skákal

Chudý Já už tomu rozumím. A moje žena je Onadoňa!

Dosmej Ale třeba.

Chudý A deti jsou Ondoňťata?

Dosmej Co bylo dál?

Chudý Tak jak jsem naskočil tak jsem ulomil tu štangli, takovou tu rukojeť.

Ta mi zústala v ruce tak to jsem zahodil.

Dosmej Píšu "Utrh štangli"

Chudý Jednou rukou!

Dosmej Poslyšte, že vy jste neměl lístek?

Chudý Ale měl.

Dosmej Neměl, že ne?

Chudý Vy jste tam někde byl?

Dosmej A když přišel kontrolór?

Chudý Já jsem se schoval.

Dosmej A dál?

Chudý A pak se to dvě stanice za Bechyní srazilo. To byla hrozná rána a já

se leknul. A já jsem vyrazil okno a utrh záchrannou brzdu.

Dosmej Píšu "Rozbil okno. utrh záchrannou brzdu"

Chudý Dvě byly.

Teď já se zranil. A poslali mě do nemocnice, tam mě fotografovali.. krásný snímky! A teď podívejte – tady od chodidla až nahoru

počínaje je lehké brnění..píšete?

Dosmej And

Chudý Solár plexus infulencum karbidum

Dosmej ..karbidum

Chudý A tadydle mám Sakum pakum. A ty latě suk nám dá a ta husa

špekuliandum. A pak mám rozdrcený ovoce.

Dosmej Jste nesl ovoce nějaký?

Chudý Jó. Jabka. Dvě. Na koleně.

Dosmej Tak podívejte pane Hnipírdo. My máme pro tyhle zranění jednu

taxu. Ať je to cokoli, na to je jedna taxa pět tisíc korun.

Chudý To je báječný! Já počítal s třema stovkama.

Dosmej Tak. Teď já jsem to tu spočítal. Vy máte dostat pět tisíc korun

bolestnýho.

Chudý Výborně.

Dosmej Teď ovšem na pokutách, co jsme tady sepsali, co jste ve vlaku zničil,

to dělá pět tisíc štyrista korun!

Chudý Tak to je štyrista víc!

Dosmej Tak těch štyrista nám doplatíte u pokladny! Nashledanou!

Scéna 9. Mrzutá, Ružová, Kulisák

Ružová Je to tu všetko tak pôvabné, pani Mrzutá! Všetci sú na mňa tak milí.

Mrzutá Áno. Mladá herečka vašich..ehm..kvalít... to na divadle vždy

prinesie rozruch!

Ružová Aj ona tu kedysi občas hrávala, však?

Mrzutá Kto?

Ružová Lída.

Mrzutá Na súdružku Baarovú zabudnite! Tá si už zahrala svoje úlohy.

Najmä posteľné, ha ha

Ružová Počula som.

Mrzutá Viete, po týchto divadelných doskách prešlo mnoho roztomilých

dievčatiek s peknou tváričkou. Herečkami sa stali iba tie naozaj

nadané.

Ružová Chcela by som byť ozajstnou herečkou!

Mrzutá Áno. Viete, čo robí z obyčajného človeka herca novej doby?

Ružová Pokora?

Vojde Kulisák, niečo hľadá

Mrzutá To iste. Ale najmä, morálny kompas, Ružová! Morálny kompas!

Kulisák Ten tu nikde nie je! Možno v sklade keď pozriem..

Mrzutá Vy tu čo hľadáte? Nemáte byť u súdruha riaditeľa?

Kulisák Pána riaditeľa zatkli.

Mrzutá Máte byť u súdruha Dosmeja, pán Kulisák. Počujete? Čo tam

hľadáte?

Kulisák Ále...oné..kladivo som sem niekde odložil. (nájde fľašu, strčí si ju

pod košeľu)

Mrzutá Rozhodne sa dostavte do kancelárie riaditeľa. My tu máme so

slečnou Ružovou vážny rozhovor!

Kulisák No čo, slečna? Ako sa vám u nás páči?

Ružová Je to tu nádherné!

Kulisák Ste ako farebná krásna rybička, čo vplávala do zaondeného akvária.

Mrzutá Ste ma nepočuli? Kulisák Len si dávajte pozor na pirane, slečna! Mrzutá Vypadnite! Kulisák odchádza Neskutočné! Kde som skončila? Ružová Že mi treba morálny kompas. Len povedzte, pani Mrzutá, kde ho kúpim? Hneď teraz si ho zaobstarám! Mrzutá Ale ten predsa máte vo svojej hrudi, moja milá! Ružová Tuto? Mrzutá Áno, slečna Ružová. Tlčie v rytme lásky a pravdy. Ukazuje cestu a smer! Ružová Aha. Mrzutá Povedzte, slečna, počuli ste niekedy o tom, že pán Burian sa zdravil nacistickým pozdravom, hm? Ružová To bolo takto: moja mamička má susedu. Nejakú pani Žofku. A manželka bratranca jej krstného syna pani Žofke vraj hovorila, že je teta upratovala v reštaurácii. Mrzutá Čože? Ružová Áno. A tá teta vraj videla, lebo ona tam aj roznášala nápoje, pretože je syn... Mrzutá Slečna Ružová! Ružová Prosím? Mrzutá Vy sa mi snažíte niečo povedať o Burianovi? Ružová Áno! Veď vravím. Videla ho, ako sa stretol S Frankom a pozdravil ho. Takto. Mrzutá Dajte dole tú ruku! Hovoríte, že sa stretol s Ká Há Frankom? Ministrom pre Protektorát? Ružová Oni tam neboli spolu. Mrzutá To je jedno, slečna Ružová! A kto to videl? (píše).. Ružová Teta manželky bratranca krstného syna tety Žofky! (škrtá).. Ružová. Vy ste rozumné a nadané dievčatko. Mrzutá Ružová Ďakujem. Vaše svedectvo je dokladom o tom, že máte srdiečko na správnom Mrzutá mieste! Budete hrať veľké role! Ružová Ozaj? Bože, to by bolo krásne!

Ja a aj súdruh riaditeľ vám želáme ten úspech

...tu sa mi podpíšte...

Mrzutá

A ako sa vám pozdáva mladý pán Lačný? Poďte so mnou dať si kávu, porozprávate mi.

Ružová Vy tu máte kávu? Naozajstnú? Odkiaľ?

Mrzutá Noví a pokrokoví herci sa budú mať dobre. O tom vám zas

porozprávam ja.

Scéna 10. Chudý, Kulisák, Dosmej. Delirium tremens. Anton Špelec Odchod Mrzutá a Ružová. Príchod Chudý a Kulisák

Chudý Si našiel?

Kulisák Tu je. Napi sa. Rašpľa tam akurát spracovávala mladú.

Chudý Je to pekne naprd. Nesiahajú Burianovi ani po kotníky. Ty ideš za Dosmejom?

Divadlo bolo zavreté už vyše roka. Je fajn, že budeme ďalej robiť,

Chudý Ti šibe? My dvaja sme tu skončili, to je ti jasné..

Kulisák Asi hej.

ha?

Kulisák

Chudý Ja skúsim iné divadlo. Verím, že sa trocha usadí prach. Všetci sa pekne ukľudnia.

Kulisák Vieš, ten posledný rok bol fakt ťažký. Keď dali Nemci zavrieť všetky divadlá, myslel som, že neprežijem.

Chudý Nemal by si toľko piť!

Kulisák Daj pokoj!

Scéna Delirium Tremens - U pokladny stál

Chudý Znáš ty tu baladu vo delíriu trémens?

Kulisák Nemám ponětí

Chudý Tak já ti ji recitnu. Dávej pozor!

Kulisák Buď tak laskav.

Chudý Do šera večera bílé kachlíky vrhají matné pablesky

a nemocniční cela vyhlíží tak nehezky,

tak neintimně a neútulně,

že tesknota jak olovené břímě se vkrádá do duše.

Z široce rozevřených očí dvojice,

jež neklidně září

z vyhublých přepadlých kachetických tváří,

jež tělo jěště ubožejší nese

a celek v hrozném neklidu se třese,

jako když číšník silc na talíři nese

a vše se chvěje v hrozném tremolu, odzdola nahoru od paty po zuby tisíci záškuby, jakýpak orace, hladce a vobrace. Však zkušený lékař na první ráz by řek tu: Vida to mrákotné zastření intelektu, jež funkci duševním brzdí a zastaví delirantní křeč! V tom slyš jak s vichřicí by závod měl, ke Karlštejnu jezdec uháněl. A kdesi v koutku ťuky ťuk, ve víru křečí se zachvěl trup. Již ze všech stran se prúvod myší rojí, uprostřed čtyřstupy se v osmistupy pojí, tak vpravo vlevo příč a vpředu jejich vúdce, myšák bílý. A svižným pochodem za melodie skočné, těch myší tisíce svou delírku počne. Když skončen myší voj, zas jiné hnusné stvúry, z děr zemských vylézají, housenky, štíři, múry odporní chrobáci, lepkaví slimáci vyzáblých pakobylek stíny mátožné a s rukama sepjatýma kudlanky nábožné. A všechna ta zvěř po vyhublém těle vzhúru se šplhá, zuby a kusadly na bezvládné tělo se vrhá. V ten raz jak pod čarovným proutkem všechna ta hnusota mizí, když ozvou se tóny odněkud cizí. Zní kdesi v tajemnu, jak něžné jsou a luzné, vtom ozve se odněkud volání jakési hrúzné. Nechť jsi jim výstrahou to končí ty povaho ťuntí...

Dosmej Tu sa hraje, ako vidím, vo veľkom!

A aj sa prilieva šnaps do ohňa tvorivosti!

Kulisák Dajte si s nami, pán Dosmej!

Dosmej Pche! Nebudem tu chlastať na posvätnej scéne.

Kulisák To mám od Rusov.

Dosmej Óčeň charašó!

Chudý, čo tam rozjímate? Kto už dnes môže byť smutný? Vojna je preč, ľudia si prešli peklom. Každý bude znova chcieť zábavu a divadlo a herci budú mať viac možností ako predtým!

Chudý Zrejme nie všetci.

Dosmej Tak všetci určite nie. Boli medzi nami takí, čo hrávali v nemeckých filmoch a v nemeckých rozhlasových skečoch. Však áno?

Kulisák Šak aj vy ste hrali!

Dosmej Mňa nechceli! ..teda... ja som nechcel!A vy čo, pán Kulisák? Vy ste tiež smutný z novej doby? Idete si hľadať prácu?

Kulisák Ja som tu bol od tridsiateho roku..čo iné by som robil? Nič mi nezostalo..

Dosmej A predsa vás musím čakať v kancelárii, kým ma láskavo poctíte návštevou?

Chudý Ty váhaš? Po tých rokoch váhaš?

Kulisák Váham, neváham... Taký podpis je oproti tomu, čo sa deje, možno prkotina.

Chudý Daj sem tú fľašu! Ak máš trocha cti, vstaň a odkráčaj so mnou!

Dosmej Nemiešajte sa do toho, Chudý!

Chudý Veľmi dobre viete, že v tom rozhlase musel vystupovať, aby chránil aj nás v divadle, vy odroň!

Dosmej Pozor na jazyk! Kolaborácia ostane vždy kolaboráciou, súdruh Chudý!

Chudý A nehral ani v jednom nemeckom filme počas vojny! Kulisák! Ty to vieš, nie?

Kulisák Ale nemal sa zle. A ja som živoril a rodina sa mi rozpadla.

Chudý Záleži na pravde, tak ju povedz! Vlasta Burian predstieral, že nevie dobre nemecky, aby nemusel pre nich hrať!

Dosmej A odkiaľ mal toľko peňazí? Ha? Vilu v Dejvicích a to všetko? Za honoráre od koho? No?

Kulisák Peniaze teda mal..to hej

Chudý Dosmej! Vy ste úbohý závistlivý pajác!

Scéna Anton Špelec (https://www.youtube.com/ watch?v=9pq6i1EGFKQ)

Dosmej Tady bude pořádek!

Chudý Jakej pořádek? Když tu má být pořádek, tak se račte laskavě postarat, abych měl medaily! Račte prominout, Při vašem vzdělání..

Kulisák Toníku nekřič. Pan velitel tady přece..

Chudý Ale pan velitel sem, pan velitel tam, pan velitel je vúl!

Kulisák Ale Toníku, měj rozum, přece pan velitel za to nemúže!

Chudý A kdo by za to moh?

Kulisák No císař pán!

Chudý Frantík? Procházka? Tak je vúl!

Kulisák Ale né, prosím, von myslí toho sklenáře Procházku...

Chudý Kdepák sklenáře! Mocnáře! Císař pán je vúl!

Kulisák Toníku, jdi se omluvit, vždyť tě objesej! Jdi!

Chudý Myslíš? Jemu se mám omluvit?

Já bych to nedělal, ale když to chceš..

Kulisák Jdi!

Chudý Pane veliteli, poslušne hlásím, že se naše společnost přenáhlila a že

jsme tam řekli, že císař pán je vúl.

My to odvoláváme a prohlašujeme svorně, že císař pán není vúl, ale

že je korunovanej!

Maucta!

Chudý odchádza, aj Kulisák chce ísť

Kulisák Nenechávaj ma...

Dosmej Od poloplnej vodečky sa neodchádza! Što ty, durak?

Kulisák Čô odómňa chóčeš?

Dosmej Zďes! Nur diese.. vlastne... Dakumjenty padpisááť.

Kulisák Čo ste na neho ešte vymysleli?

Dosmej Vymysleli? Ale no tak, kamarát. Vypi si so mnou!

Divadlo vždy ide ďalej, nechápeš? Zle ti tu bude pod mojim vedením? Čo myslíš? Keď sú kulisy staré a prehnité, čo s nimi?

Kulisák Sa premaľujú.

Dosmej Trt! Svet horí, Kulisák! A to, čo bolo, treba spáliť a začať znova!

Žijeme! Dnes! Máme ruky na kormidle!

Kulisák Kormidlo je polámané v sklade. Ešte z tridsiateho druhého. To

treba zlepiť.

Dosmej	Aleláry fáry. Všetko budeme mať nové. A spoločné!
Kulisák	To je tak smutné.
Dosmej	To je divadlo, priateľ môj! Ostaň tu s nami, kam by si chodil?
	Postupne vchádzajú herci
Lačný	Na smutnú mohylu mrholia semienka
Kyslá	Bubnujú do rytmu rezkého pochodu
Mrzutá	Zem, ktorá dostala veselosť do vienka
Kulisák	Rozotnú koreňmi mrzkého pôvodu
Ružová	Je to hrob klauna, čo rozosmial tisíce
Dosmej	Guľatý veľký nos mu na hrudi leží
Kulisák	Na psa, čo chceli zbiť, vždy našli palice
Mrzutá	Tak svet vždy bežal a ďalej si beží
Lačný	Červené mrkvy tu pokryjú údolia
Dosmej	Nadlho nahradia klaunovské nosy
Kyslá	Každý už stane sa súčasťou súkolia
	Posledný vojde Chudý/Burian
Chudý	Studený snehuliak. Ten mrkvu nosí.
Kulisák	Podpíše

Scéna 11. Všetci. Záver

Všetci mlčky hľadia na divákov.

V popredí Chudý/Burian a iba pozerá pred seba

Do pozadia beží smiech Vlastu Buriana

http://www.tinotoons.eu/burian/V_zachvatu_smichu.mp3